

Gemeenteraad gemeente Berkelland

C: Arjan van Faassen
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Zaaknummer : -
Onderwerp : Oekraïne-crisis, opvang oorlogsvluchtelingen
Verzonden : 12 maart 2022

Geachte leden van de raad,

De wereld is in shock sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in de nacht van 24 februari 2022. Al meer dan tweeëneenhalf miljoen mensen zijn volgens de UNHCR gevlucht door de oorlog van Poetin. Dat raakt ons allemaal. In deze brief informeren wij uw raad over de crisisaanpak voor de opvang van oorlogsvluchtelingen in Berkelland.

Reacties van inwoners

Hartverscheurend zijn de beelden van de oorlog en de gezinnen die op de vlucht zijn. En iedereen voelt en leeft daarin mee. Dat hebben we ook gemerkt aan de reacties van inwoners die locaties aandroegen of zich melden als vrijwilliger. Tot op heden zijn bij ons ruim 50 initiatieven gemeld; zowel van particulieren als organisaties, variërend van gastgezinnen, kleinschalige opvangplekken, tolken, hulpgoederen tot vrijwilligers.

Opvang in de gemeente Berkelland

Voor de vluchtelingen die naar Nederland komen is op korte termijn opvang nodig. Alle 22 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland hebben daarvoor opvangplekken aangedragen. In Berkelland zijn in eerste instantie 16 locaties geïnterviewd. Hiervan zijn 2 locaties direct beschikbaar. Het gaat daarbij om 44 plekken; 30 plekken in de voormalige Gereformeerde kerk aan de Dorpsstraat 9 in Geesteren en in Ruurlo om 14 plekken in een gedeelte van Hampshire-hotel Avenarius. De (nood)opvangplekken zijn voorlopig tot en met 14 april (Paasweekend) beschikbaar.

We zetten nu alles op alles om vanaf maandag 14 maart de locaties voor de opvang van vluchtelingen gereed te hebben. Of en wanneer zij komen is nog niet duidelijk, maar wij zullen ze met open armen ontvangen.

Crisisaanpak

In deze brief nemen we u mee in de aanpak zoals die onder leiding van het kabinet nu wordt uitgevoerd door het Veiligheidsberaad, de Veiligheidsregio's en de gemeenten. Het kabinet heeft de Veiligheidsregio's opgedragen binnen twee weken elk voor 2000 opvangplekken te zorgen. De verwachting is dat het daar niet bij blijft.

Wij zijn bereid ons aandeel hieraan te leveren, Omdat we voor veel initiatieven nog in de verkennende fase zitten, is het lastig om al een schatting te maken hoeveel plekken we uiteindelijk kunnen realiseren. Op twee manieren brengen we mogelijkheden voor opvang in beeld. De eerste manier is de verdere verkenning van geïnventariseerde opvanglocaties. De tweede manier is de particuliere opvang bij gastgezinnen. Deze komen via ons speciale mailadres Oekraïne@gemeenteberkelland.nl bij ons binnen of worden via de organisatie takecareBNB geïnventariseerd en aan ons voorgelegd.

Het kabinet heeft gevraagd aan het Rode Kruis, VluchtelingenWerk Nederland en het Leger des Heils om hun krachten te bundelen. Zij gaan ook voor de gemeenten gastgezinnen en/of woonruimte screenen en begeleiden. De organisaties beschikken over een betrouwbaar netwerk van partnerorganisaties en voldoende inzetbaar personeel en vrijwilligers die de taken op korte termijn kunnen uitvoeren. Vanuit het Rijk worden deze organisaties hierbij (financieel) ondersteund. We onderhouden als gemeente dan ook goed contact met deze organisaties en stemmen af of verwijzen naar hen door.

We nemen alle maatregelen die nodig zijn om de opvang snel voor elkaar te hebben. Daarbij kijken we creatief naar al het aanbod en alle ideeën. We moeten er rekening mee houden dat deze crisis lang kan duren. Oekraïners hebben een bijzondere status in de EU. Zij mogen zonder visum in de EU verblijven zonder asiel aan te vragen en hoeven zich niet te melden. Zij hebben volgens EU-wetgeving recht op onderdak, bijstand, medische zorg en onderwijs. Willen Oekraïense vluchtelingen een vluchtelingenstatus, dan gaat dat via de gebruikelijke procedures van IND en COA.

Samen met alle netwerkpartners in de samenleving

Om de opvang zo snel en goed mogelijk te doen, maken we gebruik van het netwerk dat we hebben opgebouwd in de coronacrisis met ons opgaveteam corona en de vorige vluchtelingencrisis met ons opgaveteam vluchtelingen.

Crisisstructuur

Het kabinet heeft aangegeven dat zij dit als een nationale crisis wil aanpakken en daar ook een landelijke crisisstructuur voor inricht. Deze is niet vrijblijvend. Er is met spoed bijzondere wet- en regelgeving in de maak. Het kabinet zal de gemeentelijke uitgaven integraal vergoeden, maar precieze afspraken volgen nog.

De crisisstructuur bestaat uit het Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO), een Interdepartementale Commissie Crisis Beheersing (ICCB), Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCB), en het Nationaal Kernteam Communicatie (NKC). Binnen deze structuur wordt nauw samengewerkt met de veiligheidsregio's, gemeenten en andere crisispartners. De coördinatie van de opvang van Oekraïense vluchtelingen is belegd bij de 25 Veiligheidsregio's. Daarbinnen zorgen alle gemeentes voor hun aandeel daarin. De VNOG tuigt daarvoor haar eigen crisisstructuur weer op, bestaande uit het Regionaal BeleidsTeam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en de actiecentra voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie. Gewerkt wordt vanuit de GRIP-structuur (zie hiervoor bijgaande structuur crisisaanpak).

Ook in de gemeente Berkelland zijn we opgeschaald naar een crisisstructuur. Die bestaat uit een gemeentelijk beleidsteam en een ambtelijk coördinatieteam opvang oorlogsvluchtelingen Oekraïne.

Hoofdtaken die door de VNOG bij ons zijn neergelegd:

- registreren van vluchtelingen
- contractering, inrichting, exploitatie, juridische ondersteuning en financiering van opvanglocaties
- betrekken initiatieven en vrijwilligersorganisaties

Door de crisisopschaling ligt voor de gemeentelijke organisatie prioriteit op een aantal specifieke taakvelden. Hierdoor zal ander werk blijven liggen. Het betreft de taakvelden:

- Coördinatie en communicatie crisisaanpak
- Registratie van vluchtelingen
- Inrichten opvanglocaties en huisvesting
- Medische zorg, hulpgoederen en welzijn
- Sociale zekerheid, leefgeld en zorgverzekering
- Onderwijs
- Arbeidsmarkt en economie

Omgeving en communicatie

Deze oorlogscrisis, raakt iedereen. De opgave waar we voor staan, is enorm. En roept veel vragen op. Veel is ook nog onbekend. We vinden het belangrijk niet voorbij te gaan aan de belangen van de omwonenden en van andere inwoners. Daarom informeren wij zodra mogelijk, steeds de omwonenden van de opvanglocatie.

Opvang andere vluchtelingen

Zoals bekend, zijn de Nederlandse Asielzoekerscentra (AZC's) voor vluchtelingen overbezet. De Oekraïense vluchtelingen worden weliswaar niet door het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) opgevangen, maar de komst van tienduizenden extra mensen zorgt uiteraard wel voor extra druk op het schaarse huisvestingsaanbod. Om die reden betrekken de Veiligheidsregio's ook het COA bij hun inzet. Het kabinet heeft ook de opdracht gegeven tot samenwerking bij de zoektocht naar huisvesting van beide vluchtelingengroepen.

Solidariteit

De huidige situatie leidt tot solidariteit met Oekraïne en de Oekraïners. Maar het leidt helaas soms ook tot agressie naar Russen. Dat laatste is verwerpelijk. Deze oorlog is met Poetin, niet met de Russen. Ook Russen vluchten vanwege deze oorlog, net als buitenlandse studenten en gastarbeiders uit Oekraïne. Wij onderstrepen onze solidariteit met alle vluchtelingen.

Grote impact op gemeentelijke organisatie

Het beroep dat op onze organisatie wordt gedaan, is ontzettend groot. Waar normaal het COA de coördinatie en organisatie van opvang van vluchtelingen doet, is dit als gevolg van deze crisis nu belegd bij de Veiligheidsregio's en de gemeenten. Daardoor komen andere ambities en plannen onder druk te staan. Wij vertrouwen op uw begrip en medewerking. Urgentie gecombineerd met soms onduidelijkheid en een grote opgave, maakt dat het roeien is met de riemen die we hebben. We moeten er rekening mee houden dat nog niet alles is te overzien als we keuzes moeten maken. Maar we voelen ons gesteund door het warme gevoel en de saamhorigheid die we zien in de samenleving.

Tot slot

De ontwikkelingen in Oekraïne gaan razendsnel, de situatie verandert per dag. We wensen van harte dat de oorlog snel voorbij is en dat de vluchtelingen snel weer veilig naar huis terug kunnen keren. Maar als dat niet het geval is, staan wij voor hen klaar. We houden u de komende tijd uiteraard op de hoogte.

Voor de meest actuele informatie hebben wij op onze website een themapagina opgezet: www.gemeenteberkelland.nl/Oekraïne. Voor vragen of aanmelding van vrijwilligers hebben wij een speciaal emailadres opengesteld: Oekraïne@gemeenteberkelland.nl.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Bijlagen:

- Kamerbrief Opvang vluchtelingen uit Oekraïne - 8 maart 2022
- Brief VNOG met crisisstructuur – 10 maart 2022

Kopie aan:

- *Leden GBT*
- *Leden Coördinatieteam Oekraïne*
- *Archief*